

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVI.

V Ljubljani, 13. vinotoka 1893.

List 41.

V korist sv. Detinstva.

Sv. Oče papež Leon XIII so se o svoji škofovski 50letnici spomnili tudi bogoljubne družbe sv. Detinstva in so v tem oziru razglasili posebno pisanje („Breve“). V tem pismu spominjajo, kako posebno so sv. Cerkvi na sercu otročiči in kako radi vse pospešujejo, kar se je kje na svetu svetega vstanovilo za otenje otrok. Med tacimi napravami je zlasti družba sv. Detinstva, ki se je vstanovila v Parizu za reševanje poganskih otrok, zlasti na Kitajskem, in je postavljena pod varstvo Boga-Deteta Jezusa. Ta družba je med vsimi kristjani dosegla naj večje spoštovanje. Sedanji sv. Oče so bili o vstanovi te družbe nuncij pri belgiškem kralju in so se že takrat močno veselili te naprave, ter veselé se zdaj, da prav v tem letu, ko sami obhajajo 50letnico svojega škofovstva, tudi sv. Detinstvo ima svoj 50letni jubilej. Že v 3. letu svojega papeštva so v vesoljnem pisanji pokazali svojo skerbljivost za to družbo; zdaj hočejo pa na prošnjo kardinala Vinc. Vanutella, zavetnika te družbe, nekatere predprave razširiti za zmiraj. Vsakteri duhoven tedaj, ki je vodnik tega društva ali kateri je predstojnik (saj) od 12 družbenikov, ima pravico osebno blagoslavljaliti križe, križce, svetinice, molke (rožne vence) in male štatve (iz kovine) Našega Gospoda Jezusa Kristusa, preblazene Marije Device in družih svetnikov po katoliškem obredu z vsimi odpustki, kateri so naštetí v knjigi izdani od Propagande 23. svečana 1878, — dalje, da smejo pri molkih (roženkrancih) dodati tudi odpustke sv. Brigite; s pogojo, da taki mašniki morajo imeti veljavno oblast za spovedovanje. Udje iz lastnega plačujo se navadno miloščino za reševanje poganskih

otrok (po 2 kr. na mesec), ali pa vsled apostolskega dovoljenja od 15. mal. serp. 1885 določen znesek na enkrat dajo. (K temu je treba škofovega dovoljenja). Dalje sv. Oče dovoljujejo takim duhovnom, da po trikrat na teden, kadar mašujejo za kako kerščansko dušo, ločeno s svetá v ljubezni Božji, taka maša doseže ravno tisto moč, kakor ko bi maševal pri privilegiranem oltarji.

Takim duhovnom podelijo tudi pooblastenje, ako so od svojega škofa poterjeni spovedniki, in ako dobijo od njega k temu oblast, da smejo blagoslavljaliti škapulirje bratovščine presv. Trojice, škapulirje karmelske, Matere Božje 7 žalosti in brezmadežnega Spočetja z vsimi odpustki, ktere dobivajo dotični družbeniki, to pa le na tistih krajih, koder ni nobenih samostanskih občin, ktere imajo posebno predpravo od apostolskega Sedeža. omenjene škapulirje blagoslavljaliti in na vrat jih devati.

Poslednjič tem duhovnom dajejo oblast, da s škofovim privoljenjem smejo dajati umirajočim papežev blagoslov s popolnim odpustom z obredom, kakor je predpisan od papeža Benedikta XIII, in to po dobri spovedi in sv. Obhajilu, ali če tega več ne morejo, saj skesano presveto Ime z ustmi ali saj v sercu pokličejo.

Drugo pismo je kardinal Vanutelli pisal vsem škofom katoliškega sveta in opomnil, da lepa družba sv. Detinstva je močno koristna tudi kerščanskim otrokom, ki so družbeniki Jezusovega Detinstva. Učijo se iz tega ceniti veliko milost, da so v katoliški veri rojeni in odgajani. Skerb in molitev za poganske otroke jih opominja, da naj skerbijo tudi za svoje lastno lepo življenje in za zveličanje, da naj bodo Bogu hvaležni za dar sv. vere in se varujejo spačnega sedanjega sveta.



Tretje pismo je frančiškanski redovni general pisal velikemu vodju sv. Detinstva v tem redu in podal potrebne napotila za vodnike svojega reda.

Sodelovanje neduhovnov in žensk v prid sv. veri in družbi človeški.

Bog, kateri kot prvotni vzrok v svoji vsegamogočnosti in neskončni modrosti zna in zmore vladati vesoljstvo sam po sebi, vlada ga vendar tudi po posredovanju drugih vzrokov. Tako se n. pr. poslužuje solnca, da ogreva zemljo, dežja, da jo napravi rodovitno, človeških rok, da je zemlja lepó obdelana, obsejana in da obrodí dovolj hrane človeštvu. Tacih primerov navedli bi lahko še neštévilno.

Ravno takó dela Bog v нравstvenem in duševnem oziru. Da uči ljudi in jih vodi do kreposti in večnega zveličanja, poslužuje se sedaj angeljev, sedaj zopet drugih izvoljenih ljudij. Od začetka je nam oče, učitelj, zakonodajalec in sodnik in je pri naših prastariših to tudi osebno izvrševal. Kasneje pa je prepuščal to očetom, očakom, duhovnikom, prerokom, knezom in posegal vmes samó še v izvanrednih slučajih bodisi že sam ali pa po svojih angeljih.

Ono, kar je v starem zakonu delal Gospod, dela tudi v novem, v zakonu milosti in blagovestja. Poslal je na zemljo svojega edinorojenega Sinu, da bi bil ljudem viden vodnik, učenik in odrešenik. Včlovečeni Sin Božji, naš Gospod in Izveličar Jezus Kristus, bi bil lahko nálogo podano mu od Bogá Očeta spolnil sam po sebi, a vendar si je po zgledu svojega Očeta izbral pomočnikov, ki naj bi z njim vred delovali v čast Božjo i v blagor človeštva. In takó se je še na zemlji bivajoč obdal z dvanajsterimi apostelji, zatem z dvainsedemdeseterimi učenci, in vodil jih je seboj, naj oznanjujejo besedo Božjo in po dva razpošiljal jih je okoli, naj oznanjajo blagovestje, ker približalo se je kraljestvo Gospodovo, čas usmiljenja. In ko je izginil našim očem ter šel v nebesa, zapustil je na zemlji množico ljudij, ki naj nadaljujejo od njega pričeto delo, pridigajo in učé, delé sv. zakramente, odpuščajo grehe ter posvečujejo vernike njegove. Ob jednem pa jih je pooblastil pridruževati si vsikdar novih pomočnikov v vzvišeni službi svoji in obljubil jim je, da bode z njimi vse dni do konca sveta. In zató je sv. Pavel dejal s popolno pravico o sebi in tovariših svojih, da so pomočniki Gospodovi (*Dei sumus adjutores*).

Kakor sta spravila človeštvo v propast za jedno možki in ženska, takó si je pri odrešenju

zvolil poleg možá Bog tudi žensko za pomočnico. In to je objavil Bog že od prvega početka, rekoč, da bode žena sterla kači glavo. In v teku štirih tisočletij do prihoda Odrešenikovega posluževal se je Bog v dosego važnih sverh tudi ženskega spola. Poslužil se je Marije, sestre Mojzesove in Aronove, da je poučila hebrejske žené prepevati zahvalne pesmi Bogu za čudovito rešitev iz egipčanskih rók po čudnem prehodu preko rudečega morja. Poslužil se je Debore, da osvobodi svoje ljudstvo iz rok sovražnikov, Judite, da opovrè obleganje mesta Betulije in končá asirskega vojevodo Holoferna, Estere, da je napravil kralju Asvera naklonjenega judovskemu ljudstvu in takó pripravil vernitev iz sužnjosti v domačijo.

Ravno tako ravnanje Božje vidimo tudi v novem testamentu. Dasiravno je Jezus Kristus edini pravi posrednik med Bogom in ljudmi, edini Zveličar in Rešenik naš; vendar je Bog v milosti Svoji hotel storiti deležno odreševanja človeštva tudi Mater Marijo. In Marija je to tudi storila z ljubeznijo, z gorečnostjo, ki je vredna one, ki se zove kraljica aposteljnóv (*Regina Apostolorum*). Ustno sporočilo in sv. očetje govore, koliko je ona storila za novo cerkev v dvanajstih letih, kolikor časa je še bivala po vnebohodu Gospodovem na zemlji. Sporočajo nam, koliko je pomogla aposteljnómu, prvemu škofu in duhovnu, koliko tolažbo je dajala prvemu kristijanom, ko so jih farizeji in pismarji grozovito preganjali. Marijo nahajamo v obednici z učenci, Marijo v svetišču pri cerkvenih opravilih, kjer z drugimi verniki vred prejema sv. Obhajilo. Marijo v Jeruzalemu prej in potem, ko so se aposteljni razkropili po širnem svetu, da si osvojijo človeštvo, Marijo s sv. Janezom v Efezu in po ustnem sporočilu celó na Španjskem, kjer je prišla hrabrit in oserčevat sv. aposteljna Jakoba.

Po vzgledu sv. matere Jezusove so vsikdar premnoge pobožne ženske, device, zakonske soproge in vdove, izdatno podpirale sv. cerkev, razširjajoč spoznavanje vere Kristusove in nebrojnih od njega nam podeljenih milostij. Vsakdo zná, da je truma pobožnih žená hodila za Jezusom Kristusom, skerbec za potrebe njegove, kakor tudi za potrebe njegovih učencev in aposteljnóv. Vsakdo vé, da so ravno ženske perve razglasile čudežno vstajenje Gospodovo. In kakó so ženske razširjale besedo Božjo in skerbele za dušni blagor človeštva, so nam najlepši dokaz Marta, Magdalena in njuna služabnica Marcela, začetkom v Palestini, potem pa v Provenci (r. Provansi) na južnem Francoskem, ob jednim

s sv. Lazarom, škofom v Marselji, in sv. Maksiminom, škofom v Aix (r. Ežu). Dokaz so nam tudi Priscila v Korintu in Tekla v Ikoniju, pomočnici sv. Pavla, Prudencijana in Prakseda v Rimu, pomočnici prvih papežev, Marcelina v Milanu, sotrudnica svojega brata sv. Ambrozija, Pavla, Demetrijada v Carigradu kot sodelovalka sv. Janeza Zlatoustega. Dokaz so nam tudi sv. Frančiška rimska, sv. Katarina sijenska, sv. Angela Meriči, bl. Katarina rakoniška, sv. Ivana Frančiška šantalska in še tisoč in tisoč družih, bodisi uže posamno ali pa združene v verske redove, ki so vse — dasitudi samó priproste ženske — z besedami, vzgledom in darežljivostjo izverševale in še izveršujejo mej svetom najkrasnejši apostolat, in so pridobivale ter še pridobivajo Bogu brezbrojno duš.

Razvidno je tedaj, da je sodelovanje lajikov — možkih in ženskih — v prid in blagor sv. vere, v odpravo dušnih in telesnih béd, po volji Božji. In to mora v nas množiti misel o Božji dobroti, mogočnosti in modrosti, ki more v tako zvišen namen obračati tudi takó nizke stvari in takó slabe služabnike — kot smo mi — in sicer z najboljšim vspehom.

Te kratke verstice naj bodo v spodbudo zlasti zaslužnim sodelavcem in sodelavkam po kerščanskem svetu. Pomnožijo naj tedaj svojo gorečnost pod vodstvom postavnih svojih pastirjev in postanejo naj vselej dobro orodje v roki Gospodovi, v večjo čast in slavo njegovo ter v prid in blagor brezbrojnih duš! — (Bollet.)

Beseda o bratovščinah in pobožnih družbah sploh, posebej o rožnovenskih.

„Vsi ti pa so bili enega serca in so stanovitno molili z Marijo Jezusovo Materjo in njegovimi brati.“
Ap. Dej. 1, 14.

Pomen in korist bratovščin.

Lepo geslo našega presvitlega vladarja „viribus unitis — v slogi je moč“ ima svojo veljavo in pomen, kakor v svetnem tako tudi v duhovnem življenju. V državi je združenih mnogo narodov in stanov. Ti posamni rodovi in stanovi imajo splošne pa tudi še kake posebne potrebe in koristi. Da bi se tako ali drugače obvarovali te ali druge nesreče in si kaj opomogli do blagostanja, snujejo si v to sverho na postavni podlagi razne društva, n. pr.: obertnijska, kmetijska, rokodelska družba, požarna bramba idr. Modra država jim tega ne zabranjuje, marveč še priporoča jih in pospešuje njihove prizadevanje, vedoč, da če so njeni narodi in stanovi srečni, srečna je tudi sama in prav s tim še bolj vterjena. — V sveti katoliški Cerkvi smo zedinjeni verni katoliki vseh držav celega sveta in tudi tu je več tako skerbni in delavni za večnost, ki se združujejo z enakomiselnimi zlasti v ta namen, da

bi lažje zvesto zverševali, kar je zapovedanega, in potem storili še kaj posebnega v čast Božjo, v svoje in svojega bližnjega rešenje in posvečenje. In zato se jih zbere sto in sto, ki po določenih, od svete Cerkve poterjenih pravilih opravljajo skupno kake molitve, ali druga nezapovedana dobra dela zanašajoč se na besede Zveličarjeve: „Povem vam, ako se dva izmed vas zedinita na zemlji, da vsaka reč, za katerokoli prosita, sejima bode zgodila od mojega Očeta, kateri je v nebesih. Zakaj, kjer sta dva, ali kjer so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jest v sredi med njimi. (Mat. 18, 19—20). Tako je nastalo v sv. Cerkvis časom mnogo pobožnih družb in bratovščin. — Slednje ime pristuje zlasti onim skupinam kristijanov, ki si prizadevajo drug drugemu bratovsko pomagati k časni in večni sreči, k zveličanju. In kdo ne bi spoznal koristi tacihi dobrodelnih družb? Koliko se ž njimi hudega odverne, in koliko dobrega stori, kar bi se sicer opustilo in zanemarilo.

Brez števila zveličanih duš se zahvaljuje svojim bratovščinam, da so rešene večnega pogubljenja. — Sveti Alfonz Ligvori, ki je bil tako skušen misijonar in razsvitljen učenik, pa tudi posebno goreč družbenik in pospeševalec sv. bratovščin, piše: „Bratovščine, zlasti Marijine, so kakor Noetova barka. V njih dobivajo svetni ljudje potrebno zavetje pred valovi skušnjav in pred povodnjo pregréh, ki svet preplavljajo. Navadno stori en sam človek, ki ni v nobeni bratovščini, več greha, kakor dvajset družih, ki se bratovščin pridno vdeležujejo.“ Zato nam bodi v zgled sv. Frančišk Saleški, o katerim se pripoveduje, da se je zapisal v vsako bratovščino, za katero koli je izvedel. In kako iskreno priporoča svete bratovščine! Kerščanska duša! stopi rada v bratovščine, piše sveti škof, saj v one svojega domačega kraja in še zlasti v take, katerih pobožna opravila k večjemu dušnemu dobičku in pridu služijo; s tem se podverže nekaki pokorščini, ki je Bogu posebno dopadljiva. Čeravno cerkev bratovščin naravnost ne zapoveduje, vendar jih močno priporoča, ter jim odpustkov in družih milosti v obilnosti deli, naznanujoč s tem, kako ji je všeč, da se množe. Verh tega je gotovo delo ljubezni, v družbi mnogih dobro delati ter tako svoje in njihove dobre namene pospeševati. — Če bi tudi sami za-se prav ta dobra dela opravljali, vendar se čast Božja veliko bolj množi, ako v družbo stopimo in svoja dobra dela onim naših bratov in družbenikov dodajamo. „Sto zasebnih molitev,“ piše sv. Alfonz, „ne doseže tiste cene in veljave, kakor jo ima ena sama molitev, opravljena pri očitni službi Božji, ki se daruje Bogu v imenu vse cerkve. Prav tako povikšano ceno imajo tudi vse bratovske molitve. — Če se tedaj daš v bratovščino zapisati, pravi prej imenovani sv. Frančišk, lahko prav veliko pridobiš, zgubiti pa ničesar ne moreš. Zvesto opravlja svoje bratovske dolžnosti, dobivaš mnogo milosti in odpustkov, če jih pa kterikrat opraviti ne moreš, si sicer ob odpustke, greha pa zato nimaš, ker nobena bratovščina svojih članov ne veže pod grehom. Prizadevaj si pa vendarle za stanovitno zvestobo; raji dodajaj, kakor da bi opuščal obljubljeni dobra dela. To bode družnikom dobiček, tebi pa enkrat v veliko tolažbo. „Kdor obilno seje, bode obilno žet.“ — Ko je bil Popoliski vojvoda na Napolitanskem na smertni postelji, rekel je svo-

jemu sinu zapomina vredne besede: „Vedi moj sin, da za to malo dobrega, kar sem na svetu storil, imam se zahvaliti svoji bratovščini, zato ti boljši dedščine ne morem zapustiti, kakor to bratovščino Matere Božje. Povem ti, da me sedaj veliko bolj tolaži in oserčuje to, da sem bil v to bratovščino vpisan, kakor da sem bil lastnik Popoliške vojvodine.“

(Dalje nasl.)

Cerkveno leto, ali letni sveti časi in dnevi.

Spisal Ivan Komljanec.

Četerto poglavje.

(Dalje.)

Binkoštna doba.

§. 33. Praznik angelov varhov.

Stari viri cerkvenega bogoslužja pričajo, da je bilo v cerkvi od nekdaj tudi češčenje angelov v navadi. Vendar praznika angelov varhov, kakor ga obhajamo dandanes, v starih kerščanskih časih ne najdemo. Več stoletij so praznovali god sv. Mihaela kot skupni praznik vseh nadzemskih zveličanih duhov. Sv. Mihael je bil namreč, kakor uče cerkveni očetje Dionizij Areopagit, Jeronim in Krizostom, varh izraelskemu ljudstvu. Enako varstvo so mu pripisovali tudi nad kerščansko cerkvijo. opéraje se poleg tega še na poročilo skriv. razod. 12, 7, ter na večkratne zgodovinske prikazni sv. nadangela kot zavetnika kerščanstva. Za to se nahaja praznik sv. Mihaela po nekterih krajih že v 5. stoletji.

God sv. Mihaela so ločili od godú angelov varhov sploh v pričetku 16. stoletja, ter praznovali vsaki god posebej. Papež Klemen X. je l. 1670 določil, da se ima praznik angelov varhov obhajati, kot splošen in nepremakljiv praznik dne 2. oktobra, in sicer z osmino. S posebnim papeževim dovoljenjem pa je bilo dopuščeno, da se god angelov varhov praznuje prvo nedeljo meseca septembra.

Svojo notranjo podlago ima ta praznik v verski resnici, da je Bog angele odločil ljudem za varhe in pomočnike v nevarnostih ter potrebah dušnih in telesnih.

Posebne obreda, razun osmine, ta praznik nima.

§. 34. Praznik Marijinega rojstva, ali Mali Šmaren.

Praznik telesnega rojstva Marijinega je nastal v iztočni cerkvi, najberž že v dobi med cerkvenim zborom Efeškim in Kalcedonskim (431—451). V 7. stoletji je bil ta praznik v gerški cerkvi sploh razširjen. Od iztočne cerkve je prešel v zatočno gotovo že v 7. stoletju, kjer so ga najprvo začeli obhajati v cerkvi rimski. Od tod se je pozneje razširil po Španjskem, Francoskem in Nemškem, ter bil v 11. stoletji sploh v navadi. Praznovali so ta god že od začetka povsodi v dan 8. septembra.

Marija je bila iz rodú Davidovega. Njeni stariši so bili Eli ali Joahim in Ana, rojstveni kraj pa Nazaret, (ali morda Jeruzalem). Pervo, kar nam o njej sv. evangelij poroča, je skrivnostno pozdravilo po nadangelu Gabrielu, in njena zaroka in poroka s potomcem rodú Davidovega, z Jožefom.

Najvišji pomen temu godu daje okolnost, da nas soznanja s prihodnjo materjo Boga in Odrešenika. Evangeljski odlomek, ki se bere na ta praznik, prijavlja rodopis Marijinih pradedov, ter sklepa z Jezusom Kristusom, naznanjajoč, da Mariji vse veličastvo prihaja od Njega. Sicer na zemlji prehaja čast in slava od starišev na otroke; tukaj pa odseva od otroka na mater.

Obreda posebnega ta praznik nima, razun, da se že od 13. stoletja obhaja z osmino.

§. 35. Praznik sv. imena Marijinega.

Perve sledove tega praznika nahajamo v Španiji, kjer ga je pobožnost vernikov v cerkvi Kuenški sprožila, in Rim l. 1513 poterdil. Za vso katoliško cerkev je ta praznik postavil papež Inocencij XI. l. 1683, in sicer v hvaležni spomin zmage nad Turki, ki so bili isto leto do Dunaja priderli in ga oblegali. Poljski kralj Sobieski, ki je bil prišel v hudi stiski in nevarnosti še o pravem času na pomoč, navduševal je svoje čete, opominjajoč jih k zaupanju v Boga in Marijo. Kristjanje so si v resnici priborili slavno zmago nad Turki, katerih je bilo štirikrat več od kerščanskih vojakov. Praznik Marijinega imena je bil praznik zahvale za to slavno zmago.

Čim bolj se je po svetu širila vera v Kristusa in njegove svete nauke, tim bolj je napredovalo in se razvijalo tudi Marijino češčenje. Kerščanska pobožnost si je prizadevala, nebeški Kraljici plesti vedno dostojnejše vence; celo njenemu imenu v čast so postavili poseben praznik. Ime Marija, Mirjam, „morska zvezda,“ po drugi razlagi „mogočna,“ „veličastna,“ „gospa.“ Kot taka se tudi v resnici časti.

Obred praznika Marijinega imena ima to posebnost, da sv. cerkev ta dan ter skoz osmino podeljuje popolen odpustek v Avstrijskem cesarstvu onim, kateri sv. zakramente vredno prejmo, in po namenu sv. očeta molijo.

§. 36. Praznik sv. rožnega venca preblazene Marije Device.

Ta praznik je bil v svojem pričetku lasten le dotičnim bratovščinam, in se je opiral na molitev sv. rožnivenca, ki je svojo sedanjo obliko dobil od sv. Dominika proti koncu 12. stoletja. V 14. in 15. stoletji so splošne stiske nadlegovale kerščansko Evropo. Da bi v skupni stiski sprosili od Boga pomoči, družili so se verniki radi v pobožne zveze, katerim pravimo bratovščine. Nalog jim je bil, enotne pobožne vaje opravljati, in po njih dosegati svete namene. Najstarejšim bratovščinam se prištevajo rožnivenške, katerih udje so se zavezovali ob gotovih dneh moliti sv. rožnivenec, da bi sprosili od Boga pomoči v hudih stiskah. Ob vojskinih časih so take bratovščine razodevale posebno gorečnost. Papeži so te verste pobožnosti pospeševali, ter jih obdarovali z odpustki, n. pr. papež Sikst IV. (15. stol.), Inocencij VIII. (15. stol.), Klemen VII. (16. stol.), Sikst V. (16. stol.), idr.

Dne 7. oktobra 1571 so kerščanske vojne čete pod vodstvom Don Juvana Avstrijskega Turke slavno premagali pri Lepantu. Ravno tisti dan so rožnivenške bratovščine v Rimu v obhodih ter skupnih molitvah prosile Boga zmage nad zakletim sovražnikom kerščanskega imena, in vse je pripisovalo dobljeno zmago mogočni priprošnji Marijini. Takratni

papež, Pij V., ukazal je v zahvalo praznik v čast „Mariji zmagonosni,“ ki so ga imenovali tudi praznik „sv. rožnivenca.“ Naslednik Pijev, Gregorij XIII., zapovedal je, da se ima praznik sv. rožnivenca posvečevati prvo nedeljo meseca oktobra, in sicer po vseh cerkvah, v katerih se nahaja oltar ali kapelica s „češčenjem blažene Device rožnivenške.“ Papež Klemen X. je brez tega prideržka raztegnil praznovanje tega godu na Španjsko. Za vso cerkev pa je zapovedal ta praznik papež Klemen XI. leta 1716, in to v hvaležni spomin zmage, ki jo je za cesarja Karola VI. pridobil vojskovodja princ Evgen nad Turki pri Temešvaru l. 1715.

Namen temu prazniku je po besedah papeža Klemena XI. vedno večje vnemanje vernih serc za češčenje svete Device, ter stalna ohranitev hvaležnega spomina za pomoč, od zgoraj dobljeno. — Zanj nam ta praznik oznanjuje moč in lepoto molitve sv. rožnega venca.

Posebnost v obredu tega praznika je novi mašni obrazec, ki so ga izdali sedanji papež Leon XIII. s pismom z dne 5. avgusta 1888. Po želji in povelju Leona XIII. se ima celi mesec oktober posvetiti češčenju Marijinemu. Vsled naredbe z dne 1. septembra 1883, v naslednjih letih večkrat ponovljene, ima se vsaki dan meseca oktobra v cerkvi javno moliti sv. rožni venec. Ta pobožnost se smé tudi preložiti na mesec november ali december istega leta. To ima po besedah papeževe okrožnice terpeti toliko časa, dokler ostane cerkev v sedanjih prežalostnih razmerah in se papežu ne poverne popolna prostost. Ta pobožnost je obdarovana z obilnimi odpustki. — Ravno ta papež so v lavretanskih litanijah ukazali pristavek: „Kraljica sv. rožnega venca, za nas Boga prosi.“

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. (Vprašanja pri poskušnji za samostalne duhovnije 3., 4. in 5. vinotoka 1893.)

E theologia dogmatica: 1. Probetur paido-baptismus. 2. Indulgentias coram Deo valere, item et defunctis posse applicari demonstratur.

(Dr. Čebašek.)

E. theologia morali: 1. Quando actus est moraliter bonus? Uberius explicentur elementa moralitatis, ex quibus bonitas et malitia moralis actuum humanorum componuntur. — 2. Quae sunt officia sacerdotis erga Ss. Sacramentum, ut satisfiat fini institutionis hujus Sacramenti?

(Flis.)

E jure canonico: 1. Quaenam principia et leges ecclesiasticae vigent de baptismo et educatione infantium et quid desuper statuit lex civilis austriaca. — 2. Impedimentum matrimonii, dictum criminis, qui inducitur? an dispensabile est? (Smrekar.)

Paraphrasis homiletica fiat e 22, 1—14 *Evang. sec. Matthaeum cap. 14, 23—28 epist. ad Ephes.* (Dr. Semen.)

Iz duhovnega pastirstva: 1. Kako se naravnost odvezuje od uderžanih grehov in kazni? — Zakaj in s katerimi pomočki naj napreduje duhovni pastir v učenosti, zlasti današnje dni? — 3. S kte-

rimi tolažili naj tolaži duhovni pastir mladega bolnika? (Zamejic.)

Iz kerščanskega nauka: Za učence ljudskih šol naj se vprašaje razložé milosti, ktere se dobé pri svetem kerstu. (Zamejic.)

Vdeležili so se poskušenj čč. gg.: Andr. Česenj; Mih. Hrovat; Fr. Kadunec; Mat. Mrak; Jan. Nagodé; Leopold Picigas; Jož. Regen; Jož. Samide.

Iz Železnikov, 6. oktobra. (Blagoslov znamenj.) Prosim, sprejmite g. vrednik sledeči dopis iz priproste roke, v katerem Vašega lista bralcem želim nekoliko omeniti tihe slavnosti, ki se je veršila pri nas na rožnovensko nedeljo, 1. t. m. Naše verno in za božjo čast vneto ljudstvo postavlja si na mnogih krajih znamenja in kapelice, kjer časti Boga, preblaženo Devico Marijo, ali kakega svetnika, čegar priprošnji se ima morda zahvaliti za marsikako dobroto, ali prositi rešenja, bodisi iz dušnega, ali telesnega zla.

Tudi pri nas postavila se je lepa kapelica leta 1884 pri sredi našega terga, kjer se časti stara, a jako ginljiva podoba Jezusa, priklenjenega v ječi, na platno slikana, prelepo mojstersko delo. Kapelico izdelal je neki domači zidarski mojster v lepem slogu, slikal jo je ranjki g. Gosar, podobar v Duplah na Gorenjskem, posebno krasno in primerno.

Drugo kapelico postavili smo lani takoj pri vходу v naš terg. Izdelana je jako ukusno po načrtu, katerega je izdelal tukajšni mizarski mojster in umetnik g. Fr. Kordež, kateri je tudi vsa druga dela, kakor okna in krasni okvir okoli trona in jabelko verh znamenja jako lepo izdelal in delovna pozlatil.

V Kapelici je vzidan prelep tron iz belega marmorja, v katerem stoji prelepa podoba „Naše ljube Gospe presvetega Serca“ z Jezuškom pred seboj, vse iz marmorja, a sedaj jako ukusno poslikano. Vse to je delo znanega g. Vurnika, kamnoseškega mojstra in podobarja v Radoljici.

Podobi Jezuška in Marije imate na glavi zlati kroni, izvrstno delo g. Zadnikarja v Ljubljani.

Na oboku trona so z zlatimi čerkami vsekane besede: „Naša ljuba Gospa presvetega Serca, prosi za nas.“ Spodaj pa: „Presveto Serce Jezusovo, usmili se nas.“ (100 dni odpustka.) Vidi se vse skozi steklo. Vse to je dar neke gospe, tukajšne rojakinje, sedaj bivajoče v Ljubljani, ki pa želi biti neimenovana. Vse je zelo lepo in primerno izdelano in tukajšnje ljudstvo se rado pri teh kapelicah priporoča, časti in prosi Jezusa in Marijo pomoči v dušnih in telesnih potrebah, in rado daruje za napravo, olepšavo in svečavo, ker vedno, posebno pa pri kapelici „Naše ljube Gospe“ gori noč in dan več lučic, zato so tukajšnji v. č. g. župnik Jak. Mrak z dovoljenjem čast. kn. škofijstva na rožnovensko nedeljo ob 9ih dopoldne ob asistenci tukajšnjega novomašnika č. g. Jož. Koblarja in ravno prišlega kapelana gosp. Fr. Božiča obe kapelici slovesno blagoslovili.

Zbralo se je bilo mnogo pobožnega občinstva in šolska mladina z gosp. učiteljem ob določeni uri na sredi terga pri kapelici. Ko so prvo kapelico blagoslovili, šli so v sprevedu in molili so g. župnik sv. rožni venec do druge kapelice. Ko so g. župnik vse opravili, molili smo skupno še nekoliko v čast Bogu in Mariji Devici.

Kapelica Naše ljube Gospé je bila ta dan še posebno lepo okinčana z mlaji, zastavami in cvetlicami, ter je bilo v resnici vse lepo in ginljivo viditi.

Priporočam slednjič vse, ki so pripomogli, da ste se postavili tako lepi kapelici, Bogu in Mariji v varstvo in pomoč, da ker jih tukaj častimo, se enkrat pri Njih v nebesih veselimo. ... j

Z Dunaja. (Iz domače zgodovine sopreteklega časa.*) Z veliko zanimivostjo, zraven vsega, kar družega prinašate v „Danici“, prebiram tudi pisma in naznanila iz Amerike. Ravno unidan sta bila v dopisu omenjena tudi visokozaslužna gospoda, škof Baraga in Pirc; oba sem dobro poznal. Gospoda misijonarja sem spoznal v Ljubljani pred kacími 48 ali 49 leti. Bil sem ob enem v stanovanji z enim njegovih bratov, v Hahnovi hiši na velikem tergu. Takrat je bil duhoven nekega dné obiskal svojega brata in je ostal tudi čez noč pri nas. Govorilo se je, da namerja iti v Ameriko. Družina je bila iz Kranja in prav močno bi me zanimalo zvedeti, če moj častni stanovanski tovariš Pirc še živi in kako je z njim? Bil je prav miren, priden in postaven mladeneč. —

Prečast. škofa Baraga sem videl l. 53. ali 54. v Ljubljani in bil sem neko nedeljo pri njegovi pridigi v stoljni cerkvi. Neki dan je maševal v Alojzijevišču in imel sem veliko srečo, da sem mu s tovaršem Emanv. Renom pri sv. maši stregel; se vé, midva nisva imela veliko opraviti, ker asistiral je gospod vodja Pogačar. — O drugi priliki sva ministrirala tudi pokojnemu general-vikariju Knobleharju. — Tudi ranjki g. spirituval Schlör iz Gradca je maševal nekega dné v Alojznici... Ti dogodki se štejejo k mojim naj lepšim, naj blagšim spominkom. Le ena okoliščina skalnuje moje veselje, kadar mislim na Alojzijevišče, to je, tako nagla smert dobrega prefekta Grabnarja. (Nagla smert ga je namreč zadela v škofigi v pričo škofa Vidmarja Vr.). Bil je do mene zmeraj prav zelo dober in blagovoljen; sijala mu je, djal bi, z obraza njegova blagoselčnost. Kolikorkrat mislim na njegovo naglo smert, me serce zabolí. Ko sem slišal, kaj se je zgodilo, bilo mi je, kakor da sem zgubil ljubega, blazega, pravega prijatelja. —

Bral sem unidan v „Danici“, da je v večnost poklican g. župnik Mat. Jereb; dva gg. imata to ime; eden je Idrijanec. (Ravno ta je umerl. Vr.). Tudi g. župnik Belar v Rovtah je bil poslednji čas hudo bolan; pred 14 dnevi sem prejel od njega pismo, — napis je bil od njega, obseg pa od nekoga družega. Bila sva skupaj v Alojzijevišču; o svojem času o počitnicah v Idriji sem mu pokazal pot v skrivnosti gerškega jezika.

Od prijatelja P. Telesfora Rena sem te dni prejel iz Linca prav prijazno pismo...

Iz Macedonije, 2. oktobra 1893. (Poterdilo. Škof Mladenov in „Berat.“) Prejel sem po Vašem blagem posredovanju, prečastiti gospod kanonik, od našega č. g. sobrata U. Nežmah-a pred nekaterimi dnevi 44 gld. 30 kr. in nekaj pozneje drugo svoto 52 gld. (30 gld. za sv. maše). Za vse se Vam, pre-

častiti gospod kanonik, in vsem blagim dobrotnikom preserčno zahvaljujem. Ljubi Bog naj obilno vse poplača!

Znabiti Vam še ni znano, da naš milostl. gosp. vladika, to je, vladika zedinjenih Bulgarov, imajo svoj „Berat“, zato Vam, preč. gospod kanonik, nekoliko o tem omenim, znabiti, da zanimiva čitatelje Vaše drage „Danice.“*)

Kar ima za zedinjene Bulgare v Macedoniji poseben pomen in po previdnosti Božji biti pomoč, da se vterdi in sčasoma dobro vredi misijonsko delovanje, je to, da so lansko leto po dolgem in trudapolnem prizadevanju milostljivi vladika Mladenov dobili v Carigradu od turškega sultana velike oblasti v posebnem carskem pismu, ki se „Berat“ imenuje. Pred takim carskim patentom imajo vsi viši činovníki (tembolj pa še nižje verste), okrajni glavarji v „vilajatih“, mestni župani itd. veliko spoštovanje in neki poseben strah, bi rekel. Kaj pa je to „Berat?“ — Na veliki podolgasti pergament napisane posebne pravice in oblasti, ktere so vladika od turškega cara dobili. Vsled tega carskega pisma so milostljivi vladika Mladenov pri turški vladi poterjeni kot najviši duhovni vladar vseh zedinjenih Bulgarov v celi Macedoniji; imajo pravico in oblast sedaj se pečati, in sicer tako, da ima veljavo pri turški vladi, kar prej ni bilo, za dušni in časni blagor zedinjenih Bulgarov; s tem so postali dosmertni ud viših svetovalcev in imajo pravico predstavljati, kedo naj se izvoli, kedar je potrebno, v okrajni svet, rekel bi po našem, če tudi ni popolnoma tisto; v vseh okrajih, kjer so katoličani, če tudi v majhnem številu, imajo pravico imenovati enega sveštenika (duhovna), kot svojega namestnika. Sedaj ne bodo v vseh teh zborih, večih občinah in mestih, nič mogli razkolniki in turčini sklepati proti katoličanom (zedinjenim Bulgarom), da ne bi bilo kmalu očitno, ako se bi kakšna krivica katoličanom godila; kar zadeva nektore vravnave v časnih rečéh, dedščino itd. imajo take pisma pred turško vlado veljavo, ako so poterjena od vladika ali od njihovih namestnikov. Deržavna sodnija (turška sodnija) ne more nobenega katol. bulgarskega sveštenika prijeti in pred turško sodišče klicati, ako nima prej dovoljenja od vladike in ako se pri preiskavi dokaže, da je kaj zakrivil, se ne sme v ječo med druge hudodelnike zapreti, ampak v škofovi hiši dostoji svojo kazen, kakor mu vladika določijo; še nektore druge pravice imajo v tem patentu milostljivi vladika, n. pr. kar zadeva potna pisma, (pas, tezkire) itd. Gotovo pomaga „Berat“, da se zunanje bolj in bolj vredijo katoliške občine in fare, da ima katoliška cerkev tudi večje spoštovanje pred razkolniki in turško vlado. Letos se je to že vidilo, ko so vladika nektore katoliške občine in fare obiskavali, posebno v Kukuš u, kjer je polovica razkolnikov, polovica pa katoličanov. Pred dvema letoma so bili vladika tamo v smertni nevarnosti; razkolniki so že od vseh strani hišo, v kateri so bivali, (lastnina škofa) obdajali in bili namenjeni ubiti škofa; nevarnost se je odvernila. Letos, ko so pred 14 dnevi tamkaj bili, je bilo vse drugače; ni bilo nobenega nemira, hrupa, ali kakšnega žalivega obnašanja od razkolnikov; sedaj imajo nekoliko strahú, kajti vsled

*) Nadjamo se, da naš posebno cenjeni gosp. prijatelj ne bode zameril, ako naslednje zanimivosti domače zgodovine povzamemo iz njegovega osebnega pisma. (Ta spis, že vravnaj za natis, se nam je bil zamešal med papirje in je še le zdaj zopet prišel na dan.) Vr.

*) Gotovo vstreženo, če tudi je „Danica“ o tem nekoliko o drugi priliki naznanila. Vr.

„Berata“ imajo vladika pravico zahtevati, ako hočejo, več turških vojakov, da jih spremljajo, ako se njim dozdeva potrebno; viši poveljnik jih mora hitro poslati.

Razgled po svetu.

Holand. Za tekoči mesec vinotok (oktober) so sv. Oče posebej priporočili, da naj se moli za cerkev v Belgiji in Holandu. Po onih krajih je med katoličani tudi še neko število razkolnikov in krivovercev „janzenistov“, ki je močno želeti, da bi se spreobrnili. Pa tudi framasoni grozno rogovilijo, da bi katoličane zbegali in zmotili. Janzenisti imajo ime od Janzenija, ki je umrl l. 1638, potem ko je delj časa ljudi v veri begal in jih nekaj odtergal od edinosti sv. Cerkve. Bil je profesor sv. pisma, leta 1636 škof v Iperu. Učil je med drugim, da filozofija je mati vsih krivoverstev, da novodobna šola je skazila nramnost itd. Bil je silo ojster, pa sam je zabredel v lažnjiv nauk o preodméni (predestinaciji), tajil je mogočnost, da bi človeška volja milosti božji zamogla zoperstati itd. Ko je sv. Cerkev janzeniški nauk obsodila, so si novi krivoverci s tem hoteli pomagati, da bi „spoštljivo molčali“ k cerkvenim naukom, pa vendar ostali v svojih zmotah; toda zahtevali so papeži, da morajo katoliški nauk očitno sprejeti. Vendar niso se hotli vdati, in tega se še vedno derže. Samo kacij 5000 duš je še, ki imajo nadškofa v Utrehtu in 2 škofa. Vsak novoizvoljeni škof naznani svojo volitev v Rim in prosi poterdjenja; to pa pri svojem „spoštljivem molčanju.“ Rim, se ve, mora dovoljenje odbiti, dokler se ne podveržejo. Iz tega je jasno naslednje poročilo.

Krivoverski janzenisti, ki imajo na Holandskem svojo hierarhijo, so toliko prederzni, da vsako novo škofovsko izvolitev poročajo sv. Stolu v Rimu, da siravno papeževga primata ne priznavajo. No sv. Oče na tako obvestje dotičnika vselej izbóčijo. Katoliški nadškof v Utrehtu dobil je ravnokar papežev breve, v katerem sv. Oče obveščajo holandske katolike o slovesni ekskomunikaciji lani izvoljenega janzenistovskega nadškofa v Utrehtu, Gerarda Gula. Papež naznanjajo, da ga je razkolniški kapitelj po konsekratorju Gaspardu Rinkelu obvestil o izvolitvi Gulovi v pismu, ki je polno napuha in svetohlinsko licemerske pokornosti. Sv. Oče izgubljenih ovčic vendar niso hoteli takoj izbóčiti, temveč molili so in upali, da se povernejo v okrilje sv. Stolice: to bi jim bilo najlepše darilo k škofovski petdesetletnici, — Sv. Oče poskušali so sami sporazumljenje. „Žali,“ nadaljuje breve, „upirali so se sv. Duhu in zato moramo izveršiti, kar Nam veleajo kanoni sv. Cerkve.“ Po Svoji apostolski oblasti izrekamo tedaj, da je bila volitev Gerarda Gula nepostavna, hudodelna in brez moči ali učinka, in mi jo zavračamo in uničimo. Tudi izjavljamo, da je bilo škofovsko posvečenje te osebe bogokletno, neveljavno, nedovoljeno in nekanoniško, ter ga ne priznavamo. Zato izbóčimo in obsojamo Gerarda Gula, kanonike volilce, konsekratorja Gasparda Rinkel-na in vse, ki so h kateremu teh dejanj pripomogli ali pa bili z njim v soglasji, ter veleamo in določamo, da se jih je ogibati in da so kot terdovratni krivoverci izbóčeni iz Cerkve. — Nato prepovejo Sv. Oče Gerardu Gulu pod no-

vimi kaznimi vse, kar spada v škofovsko upravo, zato ker se mu pogreša duhovski poklic k temu.

(Märk. Kirchenbl.).

Francosko. (Sad liberalne odgoje.) V Parizu se je pred kratkim zopet jasno pokazalo, kam se dotira, ako lažnjiva inteligenca križ iz šol meče; ali če se med učitelji mladine dopusti kak framasonski kert, ki s svojimi lisičnostmi pri mladini vero spodkopuje in morebiti v par stavkih več podčre, kot deset dobrih učnikov v desetih mescih premore zidati. Pri enem tistih plesov, ki niso nikoli nič prida in še narmanj pri mladini, se je godila nespo-dobnost, ki je ne gre popisovati, zaradi česar je bil z nekimi zanikarnimi osebami vred kaznjen tudi neki akademikar. Tovarši, ne da bi se sramovali svoje spačene odgoje, so jeli strašno rogoviliti; policija seže vmés in pri tem poboji je bil mlad človek tako hudo ranjen, da je umrl. Zdaj še le je razdraženost do verha prikipeła in pritegnili so rudečkarji iz šole klavske „komune.“ Policiste so davili, pretepali, bôdli, streljali, kamenjali in metali vanje, kar jim je prišlo pod roke. Vlada je morala vojaštvo množiti in v Pariz klicati, da bi se gnjusoba razdjanja ne ponavljala. Kakor Pariz svoje mlado občinstvo odgoja, tako pa je. So pač žalostni sadovi brezverskega tiska in lažiliberalizma, ki se trosi med mladino. Za plačo jih je začela kolera strašiti v Parizu in drugod.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec vinotok (oktober).

a) Glavni namen:

Cerkev v Belgiji in Holandu.

b) Posebni nameni.

19. **S. Peter Alkantarski.** Sprava za vnebovpijoče grehe zoper najsv. Zakrament. Rešenje poštenega dela od trinoštva brezserčnega kapitala.

20. **S. Janez Kanclj.** Vseučilišča. Razsvitljeno spoznanje móžem, ki so poklicani, da odpravijo resnična sedanja zla in bridkosti.

21. **S. Uršula.** Dušna revščina duš ženske mladine po velikih mestih. Veča priprostost v obleki. Hiše spokornic.

22. **S. Kordula.** Meklenburg. Pobožnost do najsv. Zakramenta. Mnogi poklici k redovnemu stanu.

23. **Praznik najsv. Zveličarja.** Redemtoristi. Pospeševanje katoliškega življenja na Dunaju. Ogersko in dežele ob Donovi.

24. **S. Rafael.** Katoliške družbe za izselce. Mnogi svojci na tujem in pri vojaščini. Katoliška delavska naselba. Bolnišnice.

25. **Pobožna Marija Margareta Alakok.** Prištenje njeno med svetnice. Važno učenostno podjetje.

(Dalje nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Seroa.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše deže poboje, umore in samomore, odpad. in brezverstvo, prešest-

vanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Mati priporoča sinove, da bi po Božji volji si stanove izvolili. —

Zahvale.

V dveh velikih potrebah sem se z obljubo očitne zahvale, ako bom uslišana, obrnila k Devici Mariji, Naši ljubi Gospej presvetega Jezusovega Serca in k Materi Božji v Lurdu; in res, zgodilo se mi je vse srečno po mojih željah; zato bodi večna čast in hvala Jezusu in Njegovi presv. Materi Mariji Devici!

J. M.

Večno zahvalo izrekama presv. Družini, sv. Antonu in sv. Frančišku za danes prejeto veliko milost.

Alfonz in Ivana Šket.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. V uršulinski cerkvi je bila 12. t. m. prelepa slovesnost; več gospodičinj je bilo preoblečenih, namreč, učiteljice: Mar. Blažon iz Begunj pri Cirknici — ime Celestina; Pavlina Klump iz Ljubljane — ime Ignacija; Frančiška Kos s Kranjske gore — ime Školastika; Mar. Lebar z Berda pri Podp. — ime Hildegarda; Mar. Omejic iz Ljublj. — ime Ferdinanda; Mar. Suhi iz Kamnika — ime Florijana; za sestro lajiko: Katarina Stolf z Volčjega grada pri Komni — ime Marta; slovesno obljubo pa ste naredili: S. Dominika Dereani in S. Bernarda Raktelj.

Opravila s prelepimi nagovori so imeli milgsp. prošt dr. L. Klofutar in pričujočih je bilo veliko gg. duhovnov in polno ljudstva.

Bog daj stanovitnost in blagoslov srečnim nevestam božjega Jagnjeta!

Ljubljana. Deljenje sv. birme in kanonično obiskovanje po povernitvi prevzv. gosp. kneza škofa v mescu oktobru je bilo, oziroma bode: 8. oktobra v Cirknici; 9. v Postojni; 10. v Slavini; 11. v Hrenovicah; 12. v Senožečah; 13. v Vremah; 14. v Košani; 15. na Premu; 16. v Ternovem; 17. v Knežaku.

Družba sv. Mohorja naznanja, da okoli srede tega mesca prične razpošiljati družbine knjige, in da ljubljanska škofija pride letos zadnja na versto (tedaj čez kacic 6 tednov morebiti), ker je bila lansko leto prva na versti.

Novo mesto. V Kandiji zidajo šolski bratje novo bolnišnico; v Šmihelu se poučuje nekaj gluhonemih deklic.

Popravek. V zadnji „Danici“ (štev. 40) naj se na prvi strani mesto „12000 bolnikov“ bere „1200 bolnikov“.

Za novo in staro leto in za oboje:

1. **Koledar katoliškega društva v Ljubljani** za l. 1894. — Ta lična knjižica je kakor nekaka gospodska ali splošnja „pratka“, prav močno rabna v življenji za vse stanove. V nji najdeš zraven ces. rodbine vse evrop. vladarje, škofo po Slovenskem, Ogerskem, administrativne, poštne zadeve, vse papeže, potrebne reči za kolik, tudi imenik udov tiskovnega društva, obrazec za imenik učencev, bolnikov itd. itd.

2. **Drobtinice**, 27. letnik, posvečene škofovski 50letnici papeža Leona XIII, vredil dr. Fr. Lampe, obsegajo prav razne podučne spise, kakor so: „Duh sv. Frančiška Sal.“; „Sv. Oče Leon XIII.“; „Fr. Kra-

mer“ (konec); „O podpornem društvu, Hiralnici itd.“ „Jos. Marn“ (življenjepis); „Slov. romanja, Pesmi, Zgledi.“ „Drobtinice“ ostane tudi v tem zvezku stara, vterjena slava.

3. **Zgodovina Dobrovske fare**; spisal Ant. Lesjak, v Ljublj. 1893. O tej koristni knjigi je bil spis že v „Danici.“

4. **Raccolta di orazioni e pie opere**, per quali sono state concesse dai sommi Pontefici le ss. Indulgence. Roma 1886. — Debela knjiga, ktero priporoča eden gg. župnikov, ki jo je sam prinesel iz Rima in jo hoče porabiti v prid Slovencev. Po „Katol. bukvarni“ bi se tudi lahko naročila.

5. **„Das Unblutige Opfer des Neuen Bundes“**; Fulda 1893. (Drugi natis). Koristna knjižica z raznimi koristnimi pojasnili.

6. **„Die Russisch-schismatische Kirche, ihre Lehren und Cult.“** Von Ferd. Knie, Graz 1894. V veliki osmini, 199 straní, cena 1 gld. 50 kr. — Za učene, kateri se pečajo z zadevno znamenito stvarino.

7. **„Der Rosenkranz“**, eine Fundgrube für Prediger und Katecheten, dva dela. Paderboru 1892. Z mnogimi izgledi o češčenji M. Device.

8. **„Die Unsterblichkeit der menschlichen Seele“**, modroslovsko pojanil G. Feel S. J. Freiburg 1892. Zdravilo za slaboverce.

9. **„Der internationale Socialismus von 1885 bis 1890“**, von L. Winterer. Za sedanjí čas.

10. **„Jesuiten-Fabeln.“** Ein Beitrag zur Culturgeschichte. Piše Bernhard Duhr S. J. Več zvezkov za take, ki ne mižijo proti resnici in se ne bojé luči. —

11. **„Falsche Ideen der modernen Gesellschaft.“** Ein neuer Beitrag zum Romedanthum unserer Zeit. Von Dr. G. E. Haas. Graz 1890.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Č. g. župnik Sim. Zupan 3 gl. — „Iz razširjenega semenišča, da ne bi potomec sosedovega psa ustrelil.“ — Nedanji 5 gl. — ČČ. gg. po doveršeni poslednji poskušnji za stalne duhovnije zložili in po Č. g. M. Mraku izročili 36 gl. — Bog bogato plačaj in podeli vsm prav ugodne duhovnije! — G. Sch-n 4 gl. — Dober prijatelj 2 gl. — Z Brezovca 1 gl. — Iz c. kr. tabačnice en oddelek že poprej 14 gl. 32 kr.; zdaj 2. oddelek 14 gl., in tretji 4 gl. 72 kr. — z nekaterimi pogoji. — Iz Preserja 2 gl.

Za opravo ubožnih cerkev: Po ČČ. gg. Uršulinarah v Ljubljani 70 gl. 15 kr. — Iz Št. Janža 2 gl. 80 kr. — Iz Senožeč 7 gl. — Iz Dol pod Ljubljano 3 gl. 50 kr. — Iz Borovnice zopet 2 gl. — Iz Javorja pri Litiji 12 gl. 50 kr. — Iz Preserja 1 gl. — S Kokre 5 gl. 40 kr. — Iz Begunj na Gorenjskem 14 gl. 15 kr. — Iz Starega terga pri Ložu 4 gl. — Marija Dolenc 20 kr. — Iz Mošenj 19 gl. 50 kr. — Z Radovice 1 gl. 20 kr. — Po prečast. gosp. kanoniku Rozmanu 10 gl. — Iz Škocijana pri Dobravi 25 gl. — Z Vrha nad Idrijo 8 gl. 55 kr. — Gospodičina Marija Elsner 1 gl. — Gospodičina Terezina Elsner 1 gl. — Gospodičina Marija Bosizic 1 gl. — Iz Železnikov 4 gl. 75 kr.

Za sv. Detinstvo: Čast. g. Ivan Cuderman, kapelan v Kranjski Gori, 21 gl. 35 kr. — Čast. g. Ivan Nagode, duhovnijski oskerbnik v Trebnjem 105 gl.

Za Marijanišče: Iz Preserja 2 gl.

Za brat. S. R. Telesa: Iz Preserja 1 gl.

Za kelih na Brezji: Iz Preserja 1 gl.

Za brat. za duše v vicah: Iz Preserja 1 gl.

Pogovori G. A. R. v T. Zastran dečka Š. se bo vrvnalo na drugi način, ker v ljudsko kuhinjo zvečer in v mraku ne puščamo mladenčev, ampak le opoldan; torej Bog plačaj že poslano! in bodite brez skrbí!